

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/196360-361920

Op de op 30 maart 2023 ontvangen aanvraag van Mooiland te Grave, om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de isolatiewerkzaamheden aan 94 woningen in complex 3139 en 3113, gelegen te Cuijk, in de gemeente Land van Cuijk.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
17 augustus 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer R. Delsink
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 30 maart 2023 hebben wij van Mooiland een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van dakvervanging en -isolatie vanaf buitenzijde en na-isolatie van spouwmuren door navulling, uit te voeren aan 94 woningen in complex 3139 en 3113, gelegen aan de Prof. Van de Brinkstraat 6 t/m 36 (even nummers), Prof. Van de Brinkstraat 1, 3, 5, 7, 13, 17, 19 en 21, Frans Halsstraat 1 t/m 16, Rembrandtstraat 1 t/m 31 (oneven nummers), Regiment Stoottroepenstraat 2, 4, 6, 8, 12, 16, 18, 20, 22 en 24, Titus Brandsmastraat 1 t/m 4, Anne Frankstraat 1 t/m 9 & 11, Jan Campertstraat 1, 2, 4, 6, 7, 8, 10 en 12, en de Karel Doormanstraat 1 t/m 9 (oneven nummers), allen binnen Cuijk, in de gemeente Land van Cuijk.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Mooiland, Arnoud van Gelderweg 69, 5361 CV te Grave, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
  - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren, van de:
    - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
    - **huismus** (*Passer domesticus*);
  - artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk verstoren van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
  - artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het beschadigen of vernielen van de voortplantings- of rustplaatsen van de:
    - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 september 2023 tot en met 1 september 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
  - 'Ecologische veldonderzoeken huismus, gierzwaluw en vleermuizen 2022- Complex 3113 en 3139 te Cuijk', projectnummer P03077, 28 november 2022
  - 'Activiteitenplan Wet natuurbescherming- Complex 3139 3113, 94 woningen te Cuijk', projectnummer 06370, 30 maart 2023
  - Beantwoording van vragen d.d. 1 juni 2023
  - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
  - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
  - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een DigiD-inlogcode nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	8
Inhoudelijke overwegingen.....	9
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	9
1.1 Beschermingsregimes	9
1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	9
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	10
2.1 Aangevraagde activiteiten	10
2.2 Onderzoek soorten	10
2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten	10
2.4 Alternatievenafweging	10
2.5 Belang van de aanvraag	11
2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding	11
3. Conclusie	15
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	16
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	17
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	19

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts-)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 1 juni 2023.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

---

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

10. *Ongeschikt maken vleermuizen.* Alle woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen ongeschikt gemaakt te worden door middel van exclusion flaps zodat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat de vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.
11. *Wijze van ongeschikt maken.* Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke twee meter een exclusion voorziening geplaatst te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor huismus en/of gierzwaluw, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.
12. *Ongeschikt maken vleermuizen.* Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
13. *Controlerende vleermuizen.* Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Dit voorschrift wordt opgenomen om te waarborgen dat vleermuizen niet toch nog aanwezig zijn in hun verblijfplaatsen bij de aanvang van werkzaamheden.
14. *Calamiteiten.* Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt om gegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis/huismus/gierzwaluw uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort. Dit voorschrift wordt opgenomen ter borging van het zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden en ter voorkoming van onnodige verstoring van gewone dwergvleermuis, gierzwaluw of huismus.
15. *Tijdelijke voorziening huismus.* De tijdelijke huismuskasten ter vervanging van de aangetroffen nesten dienen een passende broedruimte aan te bieden. Het Kennisdocument Huismus geeft aan: 'Een kunstmatige nestruimte van minimaal 12,5 x 12,5 x 12,5 centimeter en een invliegopening met een diameter van 3,4 centimeter, geeft een huismus voldoende ruimte voor het maken van een nest. Aangezien een huismus zich gemakkelijk aanpast aan de aanwezige broedruimte, is het situatieafhankelijk of een nestruimte met een lagere hoogte ook als vervangende nestplaats kan functioneren.' Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode. Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan deze eis is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).

16. *Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis.* De tijdelijke vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
- a. De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed te zijn en minimaal 50 centimeter hoog te zijn. Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze vervangen te worden of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.
  - b. De kasten ter vervanging van de paarverblijfplaatsen dienen zo gespreid te worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan. Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan bovenstaande punten is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
17. *Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis.* De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat de voorgestelde permanente inbouwvoorzieningen niet voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Omdat alle voorzieningen in het kennisdocument een hoogte hebben die groter is dan de breedte, moet de breedte dus minimaal 50 zijn en de hoogte minimaal 80.
18. *Permanente voorzieningen gierzwaluw.* Ten minste één van de te plaatsen permanente nestkasten dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden, dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en direct onder de dakrand/kantpan gerealiseerd dient te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat gierzwaluwen honkvast zijn en een nestplaats niet kunnen vinden als die ver van de huidige locatie is geplaatst.
19. *Uitvoering voorzieningen.* De tijdelijke en permanente voorzieningen zijn vrij van belemmerende elementen bij de in- en uitvliegmogelijkheid, zoals bomen, vlaggenmasten of steigers.
20. *Algemeen.* De ontheffinghouder, zijnde Vastgoedbedrijf Mooiland te Grave, is verantwoordelijk voor het geschikt houden van de locatie voor dezelfde functies (nestplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen) voor de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis zoals in deze ontheffing beschreven. Dit houdt in het bijzonder in dat genoemde ontheffinghouder verantwoordelijk is voor het op correcte wijze plaatsen van permanente voorzieningen voor de soort in de nieuwbouw volgens het Kennisdocument van Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw en Huismus van BIJ12.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 30 maart 2023 hebben wij van Mooiland een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is aangevuld op 1 juni 2023.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/196360.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen het isoleren van daken en spouwmuren van een groot aantal woningen verspreid door Cuijk, in gemeente Land van Cuijk. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage 'Ecologische veldonderzoeken huismus, gierzwaluw en vleermuizen 2022, Complex 3113 en 3139 te Cuijk', en de aanvullingen van 1 juni 2023.

Naar aanleiding van een quickscan met veldbezoek is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Het nader onderzoek naar deze soorten heeft plaatsgevonden in 2022, op basis van de meest recente beschikbare Kennisdocumenten van de Huismus (BIJ12, versie 1.0, juli 2017), Gierzwaluw (BIJ12, versie 1.0, juli 2017) en Gewone dwergvleermuis (BIJ12, versie 1.0, juli 2017).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn elf nestplaatsen van de huismus aangetroffen (Regiment Stoottroepenstraat 2, Anne Frankstraat 4, 5, 6, Prof. Van de Brinkstraat 9 & 13 (3x), Jan Campertstraat 4, 6, 8). Verder zijn vier nestplaatsen van gierzwaluw aangetroffen (Frans Halsstraat 1 (2x), Prof. Van de Brinkstraat 6 & 21). Daarnaast zijn twee paarterritoria (Rembrandtstraat 7-27 en Frans Halsstraat 4-14) en één zomerverblijfplaats (Prof. Van de Brinkstraat 17) van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 11 nestplaatsen van de huismus;
- 4 nestplaatsen van de gierzwaluw;
- 1 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

worden beschadigd of vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, en 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Omdat de werkzaamheden een renovatie van bestaande woningen betreft is een alternatieve locatie uitgesloten. Van deze woningen voldoet het energielabel niet aan de huidige eisen met het oog op de klimaatmodellen en leefbaarheid voor de huurders. De werkzaamheden worden gebruikt om gebreken aan te pakken en standaard onderhoud uit te voeren.

Een alternatieve werkwijze voor het isoleren van de daken en spouwmuren is het aanbrengen van isolatie vanuit de binnenzijde. Dan vormt condensvorming een probleem, waardoor dit omwille van de leefbaarheid van de huurwoningen geen reëel alternatief is. Het plaatsen van een extra gevel aan de buitenzijde van de woning is kostentechnisch zo inefficiënt dat het geen haalbare optie is.

De werkzaamheden vinden plaats over een heel jaar. Voor huizen waar nesten van huismus of gierzwaluw zijn aangetroffen worden de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd. De planning is aangepast om zoveel als mogelijk rekening te houden met de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten, middels het werken buiten de gevoelige periode dan wel het ongeschikt maken van de panden in een minder gevoelige periode. Hiermee is zo veel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van aanwezige soorten.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b en artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De renovatie van de woningen behorend tot de omschreven complexen wordt noodzakelijk geacht met het oog op de toekomstbestendigheid van deze woningen. In de huidige staat voldoen deze niet meer aan de eisen voor binnenklimaat zoals beschreven in het Bouwbesluit 2012. Zonder de geplande maatregelen vindt vochtintrede en condensatie plaats, waardoor schimmelvorming, bacteriën en huismijt gezondheidsrisico's kunnen veroorzaken in de vorm van allergieën en ademhalingsstoornissen.

Voor de woningen waar daken worden vervangen is sprake van een risico op loskomen van dak- en gevelpannen. Daarnaast voldoen de huidige daken momenteel niet aan de huidige eisen omtrent brandoverslag. Voor de veiligheid van de bewoners en die van voorbijgangers wordt het noodzakelijk geacht om deze daken te vervangen.

De beoogde ingreep zorgt ervoor dat het energielabel van de woningen van gemiddeld D naar gemiddeld A/A+ gaat. Als gevolg hiervan daalt de hoeveelheid gas die verstoekt wordt, waardoor de uitstoot van CO₂ en stikstofverbindingen eveneens daalt.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5, pagina 14, 15, 16) en de aanvullende gegevens van 1 juni 2023 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gewone dwergvleermuis en gierzwaluw zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Algemeen

- De werkzaamheden aan de betreffende woningen zullen buiten de kwetsbare periode van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis worden uitgevoerd, of er wordt vooraf ongeschikt gemaakt. In dit geval betreffen dit het broedseizoen (half april t/m half augustus) en de winterperiode (november – maart). Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn.

- Het ongeschikt maken wordt gefaseerd uitgevoerd. Woningen welke vóór 1 september 2024 worden gerenoveerd zullen tussen 1 september en 15 oktober 2023 ongeschikt gemaakt worden. Woningen welke na 1 september 2024 worden gerenoveerd zullen ná 1 september 2024 ongeschikt gemaakt worden. Door het ongeschikt maken van de gebouwen buiten het broedseizoen wordt verzekerd dat geen werkzaamheden plaatsvinden bij broedgevallen van huismus en gierzwaluw tijdens het broedseizoen. Ook wordt hierdoor gezorgd dat er geen vleermuizen aanwezig zijn ten tijde van de werkzaamheden.
- De geschiktheid van de periode waarin gewerkt wordt, wordt bepaald door een begeleidende ecooloog.
- De woningen worden met behulp van exclusion flaps en rugvulling bij open stootvoegen, gevelpannen en onder de dakgoten ongeschikt gemaakt voor huismus en vleermuizen. Door deze constructies kunnen vogels en vleermuizen wel uitvliegen, maar niet meer de gebouwen in. De exclusion flaps worden minstens iedere 2 meter toegepast bij de meest geschikte openingen.
- Welke maatregelen exact gekozen worden voor het ongeschikt maken, wordt verwoord in een ecologisch werkprotocol welke opgesteld wordt door de begeleidende ecooloog.
- Na het ongeschikt maken worden de werkzaamheden door de begeleidende ecooloog gecontroleerd of deze voldoende zijn om de huismus, gierzwaluw en vleermuizen te weren uit hun nest- en verblijfplaatsen.
- Enkele dagen na het ongeschikt maken van de bebouwing wordt een controleronde uitgevoerd op de aanwezigheid van huismus en gierzwaluw (indien tijdens het broedseizoen gewerkt wordt) en vleermuizen, mede met behulp van een batdetector en onder gunstige weersomstandigheden.
- Wanneer huismus en/of vleermuizen worden aangetroffen zullen maatregelen genomen moeten worden om deze verblijfplaats(en) beter ongeschikt te maken, waarbij de huismus en vleermuizen het pand nog wel kunnen verlaten.
- Alle te nemen maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol aangegeven. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Aanvullende voorwaarden uit de ontheffing worden hier tevens in meegenomen.

Huisumus

- Ter compensatie van de te verwijderen nestplaatsen van huismus zijn in februari van 2023 22 tijdelijke alternatieve nestplaatsen aangeboden.
- Vogelwering onder het dak zal 'regulier' worden uitgevoerd, zodat de huismussen onder het dak worden geweerd. Hiervoor in de plaats worden 2 nestkasten per verloren nest ingebouwd, totaal 22 nestkasten.
- De permanente nestkasten worden geplaatst op geschikte locaties, dichtbij de huidige nesten, en conform Kennisdocument Huismus versie 2.1. Er wordt gebruik gemaakt van inmetselfkasten in de gevel (bijvoorbeeld HMP2, Unitura) of in de overstek (bijvoorbeeld HMP 3, Unitura), welke voldoen aan de eisen gesteld in het Kennisdocument. Wanneer de kasten aan de zuid- of westzijde worden geplaatst krijgen deze voldoende isolatie en/of schaduw om koel te blijven.

Gierzwaluw

- Voor gierzwaluw wordt geen gebruik gemaakt van tijdelijke nestkasten. De werkvolgorde wordt zodanig aangepast dat de werkzaamheden ter hoogte van de gierzwaluwnesten buiten het broedseizoen worden uitgevoerd.
- Met betrekking tot de gierzwaluw zullen er nestkasten in de gevels van de te renoveren woningen worden gemetseld. Per verloren nestplaats zullen 4 nestkasten worden geplaatst, in totaal 12. Deze worden ingemetseld op locaties op voldoende hoogte (minimaal 3 meter hoog) met vrije uitvlieg ruimte (2 meter), en richting het noorden of oosten, zo dicht mogelijk bij de huidige verblijfplaatsen. Bij Frans Halsstraat 1 en Professor van de Brinkstraat 6 kunnen de nestkasten ook aan de zuidzijde geplaatst worden. De gierzwaluwen broeden hier nu ook en de gevels staan in de schaduw van enkele grote bomen. De exacte locaties worden nader bepaald

en in het ecologisch werkprotocol vastgelegd. De vervangende nestplaatsen voldoen hiermee aan de eisen gesteld binnen het Kennisdocument Gierzwaluw versie 1.0 (BIJ12, juli 2017).

- Daarnaast wordt voor de geplande inmetselekasten voor gierzwaluwen ook het alternatief mogelijk gemaakt om deze te vervangen door inbouwkasten in de overstek (bijvoorbeeld GZP3, Unitura).

Gewone dwergvleermuis

- Voor de te verwijderen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn 18 tijdelijke alternatieve vleermuiskasten binnen 200 meter van het plangebied opgehangen in februari van 2023 (locaties zie bijlage 2).
- Met betrekking tot vleermuizen zullen alle te renoveren daken in de toekomstige situatie toegankelijk worden gemaakt. Dit vindt plaats door de lat achter de boeiboords iedere 2 meter voor circa 60 milimeter te laten kieren. Hierdoor ontstaat een geschikte toegang naar de ruimte achter de boeiboords, en kan via deze ruimte ook de ruimte onder de pannen bereikt worden.
- Omdat de verblijfplaatsen van de vleermuizen zich ook in de spouwmuur kunnen bevinden worden voorzieningen voor vleermuizen gerealiseerd, om zodoende het verlies aan spouwmuur te compenseren. Deze bestaan uit verblijfplaatsen van minimaal 50x80 cm groot, bijvoorbeeld door 4 in een vierkant geschakelde kasten (VMPPM1 in combinatie met de VMPPM1u, Unitura). In de te renoveren woningen wordt per verblijfplaats één van dergelijke kasten ingebouwd. In dit geval betreft het 3 kasten.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- *Ongeschikt maken vleermuizen.* Alle woningen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn, dienen ongeschikt gemaakt te worden door middel van exclusion flaps zodat de gewone dwergvleermuis hierin nergens meer kan verblijven. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat de vleermuizen zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt.
- *Wijze van ongeschikt maken.* Bij het ongeschikt maken van de kantpannen/kopgevels voor gierzwaluw en/of huismus dient voorkomen te worden dat vleermuizen worden opgesloten. Daarom dient er elke twee meter een exclusion voorziening geplaatst te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen ook via de kantpannen in- en uit een verblijfplaats kunnen vliegen. Wanneer deze ongeschikt gemaakt worden voor huismus en/of gierzwaluw, kunnen vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaats en daardoor kunnen ze worden gedood als er geen andere uitvliegopeningen meer beschikbaar zijn.
- *Ongeschikt maken vleermuizen.* Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- *Controleronde vleermuizen.* Tijdens de gehele controleronde dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Dit voorschrift wordt opgenomen om te waarborgen dat vleermuizen niet toch nog aanwezig zijn in hun verblijfplaatsen bij de aanvang van werkzaamheden.

- *Calamiteiten.* Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis/huismus/gierzwaluw uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort. Dit voorschrift wordt opgenomen ter borging van het zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden en ter voorkoming van onnodige verstoring van gewone dwergvleermuis, gierzwaluw of huismus.
- *Tijdelijke voorziening huismus.* De tijdelijke huismuskasten ter vervanging van de aangetroffen nesten dienen een passende broedruimte aan te bieden. Het Kennisdocument Huismus geeft aan: 'Een kunstmatige nestruimte van minimaal 12,5 x 12,5 x 12,5 centimeter en een invliegopening met een diameter van 3,4 centimeter, geeft een huismus voldoende ruimte voor het maken van een nest. Aangezien een huismus zich gemakkelijk aanpast aan de aanwezige broedruimte, is het situatieafhankelijk of een nestruimte met een lagere hoogte ook als vervangende nestplaats kan functioneren.' Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze te worden vervangen of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.
Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan deze eis is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
- *Tijdelijke voorzieningen gewone dwergvleermuis.* De tijdelijke vleermuiskasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis te zijn gerealiseerd:
  - De kasten ter vervanging van de zomer/paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed te zijn en minimaal 50 centimeter hoog te zijn. Indien de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen, dienen ze te worden vervangen of er moeten kasten worden bijgeplaatst. Bij het omwisselen van kasten waarbij de kast op dezelfde plek wordt geplaatst of het bijplaatsen van kasten aan hetzelfde gebouw waar nu de kast hangt, is er geen sprake van een nieuwe gewenningsperiode.
  - De kasten ter vervanging van de paarverblijfplaatsen dienen zo gespreid te worden dat er ten minste net zoveel mogelijke paarterritoria beschikbaar zijn als er verloren gaan.
Dit voorschrift wordt opgenomen aangezien niet geheel duidelijk is of aan bovenstaande punten is voldaan waardoor niet beoordeeld kan worden of alle voorgestelde tijdelijke kasten voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
- *Permanente voorzieningen gewone dwergvleermuis.* De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat de voorgestelde permanente inbouwvoorzieningen niet voldoen aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Omdat alle voorzieningen in het kennisdocument een hoogte hebben die groter is dan de breedte, moet de breedte dus minimaal 50 zijn en de hoogte minimaal 80.
- *Permanente voorzieningen gierzwaluw.* Ten minste één van de te plaatsen permanente nestkasten dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden, dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en direct onder de dakrand/kantpan gerealiseerd dient te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat gierzwaluwen honkvast zijn en een nestplaats niet kunnen vinden als die ver van de huidige locatie is geplaatst.

- *Uitvoering voorzieningen.* De tijdelijke en permanente voorzieningen zijn vrij van belemmerende elementen bij de in- en uitvliegmogelijkheid, zoals bomen, vlaggenmasten of steigers. Dit voorschrift wordt opgenomen om ervoor te zorgen dat de tijdelijke en permanente voorzieningen bereikbaar en functioneel zullen zijn.
- *Algemeen.* De ontheffinghouder, zijnde Vastgoedbedrijf Mooiland te Grave, is verantwoordelijk voor het geschikt houden van de locatie voor dezelfde functies (nestplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen) voor de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis zoals in deze ontheffing beschreven. Dit houdt in het bijzonder in dat genoemde ontheffinghouder verantwoordelijk is voor het op correcte wijze plaatsen van permanente voorzieningen voor de soort in de nieuwbouw volgens het Kennisdocument van Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw en Huismus van BIJ12.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locaties woningcomplex 3113 (groene stippen) en woningcomplex 3139 (paarse stippen). De activiteiten vinden plaats aan de met stip gemarkeerde woningen.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor gewone dwergvleermuizen en huismussen ten noorden van het plangebied.

Figuur 3. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor huismussen.

Figuur 4. Locaties inbouwkasten huismus (gele driehoek), inbouwkasten gierzwaluw (rode driehoek) en inbouwkasten vleermuizen (paarse driehoek).

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN**Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten**

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/196360

Naam initiatief Renovatie complex 3113 en 3139 te Cuijk

Ontheffingsperiode voor de periode van 1 september 2023 tot en met 1 september 2026

Ontheffinghouder .....

Naam aanvrager .....

Adres .....

PC-Woonplaats .....

Gegevens**werkzaamheden:**Contactpersoon uitvoering .....
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Ecoloog betrokken bij .....
uitvoering

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen .....
compensatiemaatregelenDatum start .....
werkzaamhedenOverzicht planning .....
werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

RetouradresOmgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Mooiland, Complex 3113 en 3139 te Cuijk, Z/196360

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 17 augustus 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/196360-361920) aan Mooiland, Arnoud van Gelderweg 69, 5361 CV te Grave, voor de isolatiewerkzaamheden aan 94 woningen in complex 3139 en 3113, gelegen aan de Prof. Van de Brinkstraat 6 t/m 36 (even nummers), Prof. Van de Brinkstraat 1, 3, 5, 7, 13, 17, 19 en 21, Frans Halsstraat 1 t/m 16, Rembrandtstraat 1 t/m 31 (oneven nummers), Regiment Stoottroepenstraat 2, 4, 6, 8, 12, 16, 18, 20, 22 en 24, Titus Brandsmastraat 1 t/m 4, Anne Frankstraat 1 t/m 9 & 11, Jan Campertstraat 1, 2, 4, 6, 7, 8, 10 en 12, en de Karel Doormanstraat 1 t/m 9 (oneven nummers), allen binnen Cuijk, in de gemeente Land van Cuijk. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 september 2023 tot en met 1 september 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 21 augustus 2023 tot en met 2 oktober 2023 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een DigiD-inlogcode nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

Aan deze procedure is het kenmerk Z/196360 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, augustus 2023